

ICT

2de-3de graad D-, D/A-, A-finaliteit
II-III-ICTCo-ddaa

BRUSSEL

D/2023/13.758/

Versie juni 2023

home > didactiek en leerplannen - so > vakken en leerplannen > vakken en leerplannen 3de graad (nieuwe structuur) > ict co - 2de graad - d/da/a-finaliteit

📍 ICT Co - 2de graad - D/DA/A-finaliteit

<https://pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/ii-iii-ictco-ddaa>

Ondersteuning

Leerplan

Download het leerplan

DOWNLOAD

Professionalisering

Overzicht van nascholingen, vormingen, netwerken ...

Nieuwsbrief

Nieuws over dit leerplan ontvangen in je leerplannennieuwsbrief.

nee ☒ ja

[Beheer je nieuwsbrieven](#)

Limburg en Antwerpen

Anne-Lise Cuypers
pedagogisch begeleider

📞 011 54 13 44
📞 0477 37 87 33

MAIL

West- en Oost-Vlaanderen

Marc Dejonckere
pedagogisch begeleider

📞 0497 44 40 81

MAIL

Mechelen - Brussel

Johan Fouquaert
pedagogisch begeleider

📞 0486 63 80 49

MAIL

- Situering
- Samenhang met de eerste graad
- Samenhang in de tweede en derde graad
- Aandachtspunten

2 Situering

2.1 Samenhang met de eerste graad

De leerplandoelen van dit leerplan bouwen verder op kennis en vaardigheden aangebracht bij het verwerven van de leerplandoelen van het Gemeenschappelijk leerplan ICT van de eerste graad.

2.2 Samenhang in de tweede en derde graad

2.2.1 Samenhang over de finaliteiten heen

Er is inhoudelijke verwantschap met de rubriek 'Mediawijs en digitaal vaardig' van het Gemeenschappelijk Funderend leerplan voor alle finaliteiten.

2.3 Plaats in de lessentabel

Het leerplan is gebaseerd op minimumdoelen van de basisvorming.

Het leerplan is gericht op 1 lesuur en is bestemd voor alle studierichtingen van de doorstroomgerichte, doorstroom-/arbeidsmarktgerichte en arbeidsmarktgerichte finaliteit. Het geldt voor de tweede en derde graad.

Het vak ICT behoort tot het complementair gedeelte van de tweede en derde graad.

Samenhang met de eerste graad

Het complementair leerplan ICT bouwt verder op het GLI van de eerste graad. De fundamentele doelen verschillen niet.

Wat verschilt is het beheersingsniveau en de groei in zelfredzaamheid.

In de eerste graad is er een basis gelegd in het gebruiken van digitale infrastructuur en toepassingen.

In de tweede graad verwachten we dat de leerlingen de courante handelingen in het gebruik van de verschillende standaardtoepassingen onder de knie krijgen.

In de derde graad kunnen de leerlingen vlot met digitale infrastructuur en toepassingen aan de slag.

Samenhang in de tweede en derde graad

In de tabel hieronder zie je de **overeenkomsten en verschillen** tussen de leerplandoelen opgenomen *in het leerplan ICT* en de *rubriek 'Mediawijs en digitaal vaardig' binnen het GFL*.

De leerplandoelen van het complementair leerplan ICT zijn geschreven voor alle finaliteiten.

ICT	GFL
LPD 1	LPD 18
LPD 2	
LPD 3	
LPD 4	LPD 16
LPD 5	LPD 17
LPD 6	LPD 19
LPD 7	LPD 20

De leerplandoelen worden bereikt op het einde van de tweede graad.

In de derde graad wordt er verder ingezet op een aantal leerplandoelen.

Onderstaande tabel maakt dat duidelijk.

Doelen enkel 2 ^e graad	Doelen 2 ^e en 3 ^e graad
LPD 1	LPD 5
LPD 2	LPD 6
LPD 3	
LPD 4	
LPD 7	

Er zijn ook **8 keuzeleerplandoelen** opgenomen in het complementair leerplan ICT.

Of deze leerplandoelen en welke van deze leerplandoelen worden gerealiseerd, is afhankelijk van de finaliteit, de visie van de school, de studierichting, de graden waarin met dit leerplan wordt gewerkt ...

Beginsituatie

Dit leerplan bouwt verder op de doelen uit de eerste graad.

Tip: nagaan of deze doelen voldoende zijn verworven om op verder te werken.

Aandachtspunten

Vertrek vanuit een concrete context

Deze context -> vanuit een vak, gekoppeld aan de studierichting of de leefwereld van de leerlingen.

Groei in zelfredzaamheid

In de eerste graad -> focus op de basisvaardigheden -> duidelijke instructies wat van leerlingen wordt verwacht.

In de tweede graad -> meer inzetten op de zelfredzaamheid van de leerlingen -> de instructies worden algemener.

Groei in zelfredzaamheid

-> leerlingen zijn in staat om zelf de aangewezen toepassing te selecteren voor een opdracht.

Leerplandoelen ICT Co – 3de graad

Realiseer je het ICT Co leerplan?

Je realiseert dan automatisch 4.6 uit het nieuwe GFL.

Aanleren -> in complementair(e) uur/ uren.
Inoefenen -> in diverse vakken.

4.1 Digitale vaardigheden

1

- LPD 1 De leerlingen gebruiken doelgericht courante functionaliteiten van vergelijkbare toepassingen om digitale inhoud te beheren. (2de graad)

2

- LPD 2 + De leerlingen passen doelgericht synchronisatie toe. (2de graad)

3

- LPD 3 + De leerlingen beschrijven de opbouw van databanken en zoeken, sorteren en filteren gegevens in een databank. (2de graad)

4

- LPD 4 De leerlingen gebruiken doelgericht courante functionaliteiten van vergelijkbare toepassingen om digitaal te communiceren. (2de graad)

5

- LPD 5 De leerlingen gebruiken doelgericht courante functionaliteiten van vergelijkbare toepassingen om digitale inhoud te creëren. (2de en 3de graad)

K1

K2

K3

K4

K5

K6

K7

K8

4.2 Mediawijsheid

6

- LPD 6 De leerlingen respecteren ethische, sociale en legale regels in hun omgang met digitale technologie. (2de en 3de graad)

7

- LPD 7 De leerlingen analyseren de impact van digitale systemen op de maatschappij vanuit principes van computationeel denken. (2de graad)

LPD 1 De leerlingen gebruiken doelgericht courante functionaliteiten van vergelijkbare toepassingen om digitale inhoud te beheren. *(enkel 2^e graad)*

Samenhang tweede en derde graad: II-III-GFL-ddaa: LPD 18

- LPD 18 -> De leerlingen gebruiken doelgericht courante functionaliteiten van vergelijkbare toepassingen om digitale inhoud te beheren. *(2de graad)*

- digitale inhoud beheren met behulp van informatiedragers
- naamgeving en opslagstructuur van documenten
- lees- en schrijfrechten
- plaats waar bestanden (automatisch) worden bewaard bij het downloaden
- het belang inzien van regelmatig een reservekopij (back-up) te maken

LPD 2 + De leerlingen passen doelgericht synchronisatie toe. (*enkel 2^e graad*)

- wat is synchroniseren
- de voordelen en nadelen van synchroniseren
- het verschil tussen synchronisatie en back-up

LPD 3 + De leerlingen beschrijven de opbouw van databanken en zoeken, sorteren en filteren gegevens in een databank. *(enkel 2^e graad)*

- de opbouw van een gegevensbank (online en offline gegevensbanken)
- het gebruik/misbruik van gegevensbanken in het kader van privacy, e-identiteit
- voortdurende confrontatie met gegevensbanken
- gegevensbanken waarin gefilterd, gezocht en gesorteerd kan worden

LPD 4 De leerlingen gebruiken doelgericht courante functionaliteiten van vergelijkbare toepassingen om digitaal te communiceren. (enkel 2^e graad)

Samenhang tweede en derde graad: II-III-GFL-ddaa: LPD 16

- LPD 16 -> De leerlingen gebruiken doelgericht courante functionaliteiten van vergelijkbare toepassingen om digitaal te communiceren. (2de graad)

- een gerichte keuze maken voor een actueel communicatiemiddel
- synchroon als asynchroon digitaal laten communiceren
- met communicatiemiddelen werken om uit comfortzone te treden
- de voor- en nadelen van bestandsformaten bij het communiceren met bijlagen
- groepen van contacten maken
- synchrone online communicatie opnemen en delen

LPD 5 De leerlingen gebruiken doelgericht courante functionaliteiten van vergelijkbare toepassingen om digitale inhoud te creëren. (2de en 3de graad)

Samenhang tweede en derde graad: II-III-GFL-ddaa: LPD 17

- LPD 17 -> De leerlingen gebruiken doelgericht courante functionaliteiten van vergelijkbare toepassingen om digitale inhoud te creëren. (graad 2 en 3)

- digitale inhoud creëren zoals tekst-, cijfer-, geluids-, grafische, audiovisuele bestanden
- aangeleerde functionaliteiten in vergelijkbare toepassingen uitvoeren

Je kan inspiratie vinden in onderstaande keuzedoelen om dit leerplandoel te concretiseren of te verdiepen.

De keuzedoelen LPD K1, K4, K6 en K7 houden een concretisering in voor een bepaald type toepassing en de corresponderende bestandstypes.

De keuzedoelen LPD K2, K3, K5, en K8 hebben als doel de verworven kennis te verdiepen en verbreden.

LPD K1 De leerlingen gebruiken doelgericht courante functionaliteiten van vergelijkbare toepassingen om digitale teksten te creëren.

- ★ Stijlen, alineaopmaak, paginaopmaak
Objecten: positioneren, opmaken
Spelling- en grammaticacontrole
Bronvermelding
Zoeken en vervangen

Het is aan te raden om het schooljaar te starten met een herhalingsoefening waarin je nagaat in hoeverre de leerlingen de leerplandoelen van de eerste graad m.b.t. tekstverwerking hebben bereikt.

- stijlen gebruiken volgens de afspraken die binnen de school gelden
- een logische actuele lay-out toepassen
- tabellen opmaken
- de verschillende zoekopties behandelen in de D en D/A-finaliteit
- de opmaak van de bronvermelding (in de A-finaliteit een eenvoudige bronvermelding hanteren)
- spelling- en grammaticacontrole in meerdere talen uitvoeren

LPD K2 De leerlingen maken een inhoudsopgave en een index voor een document.

- ★ Secties
- Afwijkende kop- en voetteksten

- in de kopstijlen gebruik maken van nummering op meerdere niveaus volgens de afgesproken normen

Secties

LPD K3 De leerlingen werken samen aan een gedeeld document.

★ Revisie: wijzigingen bijhouden, accepteren, opmerkingen

- gecorrigeerde werken van (taal)leraren online corrigeren via wijzigingen bijhouden

Corrigeren.

LPD K4 De leerlingen gebruiken doelgericht courante functionaliteiten van vergelijkbare toepassingen om digitale rekenbladen te creëren.

- ★ Structuurelementen: manipuleren, opmaken, inhoud versus opmaak
 - Gegevens: type, doorvoeren, notatie
 - Formules: invoeren, kopiëren, functies, absolute en relatieve adressering
 - Functies: statistische-, wiskundige functies
 - Grafieken: grafiektype, maken, aanpassen, opmaken

- principes van een rekenblad
- werken met concrete probleemstellingen en toepassingen die de leerlingen aanspreken
- grafieken kunnen lezen en analyseren
- op het einde een geïntegreerde rekenbladoefening maken waarin de afbakening aan bod komt

LPD K5 De leerlingen passen de ALS-functie toe en werken met geneste functies in een rekenblad.

- de benodigde functies zoeken, ontdekken en gebruiken
- de gekende statistische- en wiskundige functies gebruiken
- geneste ALS-functies inoefenen

ALS-functie

A	B	C
5,49	=ALS(A1>=5,5;"voldoende";	

Handwritten red annotations: A bracket under 'A1' points to 'als dit'. A bracket under '>=5,5;"voldoende";' points to 'dan dit'.

LPD K6 De leerlingen gebruiken doelgericht courante functionaliteiten van vergelijkbare toepassingen om digitale presentaties te creëren.

- ★ Model maken en gebruiken
- Navigatiestructuur

De leerlingen hebben in de eerste graad al presentaties gemaakt. Bouw verder op de verworven competenties.

- kennis maken met de nieuwe trends van presenteren bv. toenemend belang van beelden, schema's, visualisatie ... (een mindmap, fotocollage, storyboard, infographic, filmpje, website ...)
- leren vorm en inhoud van elkaar te scheiden
- een model voor een presentatie maken (sobere, consequente en automatische opbouw, eventueel met eigen afbeeldingen)
- de voor- en nadelen zoeken tussen het invoegen van een online en offline filmpje
- een ingesproken presentatie maken
- een presentatie maken in een vreemde taal met automatische ondertiteling in het Nederlands

LPD K7 De leerlingen gebruiken doelgericht courante functionaliteiten van vergelijkbare toepassingen om multimediabestanden te creëren.

- ★ Beelden manipuleren: formaat, bijsnijden, resolutie, helderheid; histogram, lagen
Geluidsfragment samenstellen: selecteren, vervangen, kopiëren, wissen, sporen, geluidssterkte
Video maken en aanpassen: tussentitels, geluid, ondertitels, overgangen

Gebruik bij voorkeur gratis toepassingen

- een video maken waarin beelden, geluidopnames en videobeelden geïntegreerd zijn

LPD K8 De leerlingen configureren infrastructuur en toepassingen.

- ★ Systeeminstellingen: taal, toetsenbord, notatie getallen, datum, tijd, valuta, scheidingsteken
- Persoonlijke instellingen: sociale media, apps, zoekmachines, infrastructuur
- Verbinding met netwerk maken
- Werkbalken, tabbladen, menu's: toevoegen, verwijderen, samenstellen, (on)zichtbaar

Gebruik eventueel een virtuele omgeving om deze doelen te realiseren

- browser instellen naar hun persoonlijke wensen, zoals startpagina instellen, zoekmachine selecteren
- foutmeldingen correct interpreteren en de nodige aanpassingen uitvoeren
- het antwoord op vaak voorkomende vragen over/problemen bij de werking van infrastructuur en de functionaliteiten van toepassingen opzoeken

LPD 6 De leerlingen respecteren ethische, sociale en legale regels in hun omgang met digitale technologie. (2de en 3de graad)

Samenhang tweede en derde graad: II-III-GFL-ddaa: LPD 19

Duiding: Het betreft hier ethische, sociale en legale regels zoals:

- principes van privacy zoals het zich beveiligen, anoniem zijn op het wereldwijde web;
- principes van auteursrecht;
- principes van portretrecht;
- netiquette.

- LPD 19 -> De leerlingen respecteren ethische, sociale en legale regels in hun omgang met digitale technologie. (graad 2 en 3)

- voorbeelden geven van goed mediagebruik vanuit hun leefwereld
- attent maken op het omgaan met platformen
- een veilig wachtwoord maken
- zich beveiligen op internet en sociale media
- hoe ze anoniem kunnen surfen

Netiquette

LPD 7 De leerlingen analyseren de impact van digitale systemen op de maatschappij vanuit principes van computationeel denken. (enkel 2de graad)

Samenhang tweede en derde graad: II-III-GFL-ddaa: LPD 20

- LPD 20 -> De leerlingen analyseren de impact van digitale systemen op de maatschappij vanuit principes van computationeel denken. (2de graad)

- emotionele en psychologische impact van platformen en sociale media analyseren
- kritischilstaan bij de manier waarop digitale platformen persoonlijke informatie verzamelen en gebruiken voor eigen doeleinden
- kritischilstaan bij de manier waarop digitale zoeksystemen informatie verzamelen en presenteren
- wat zijn de mogelijkheden van artificiële intelligentie
- ingaan op de algoritmes die digitale platformen gebruiken

Computationeel Denken

Ondersteuning

CONTACT

Limburg en Antwerpen

Anne-Lise Cuypers
pedagogisch begeleider

📞 011 54 13 44
📞 0477 37 87 33

MAIL ▾

West- en Oost-Vlaanderen

Marc Dejonckere
pedagogisch begeleider

📞 0497 44 40 81

MAIL ▾

Mechelen - Brussel

Johan Fouquaert
pedagogisch begeleider

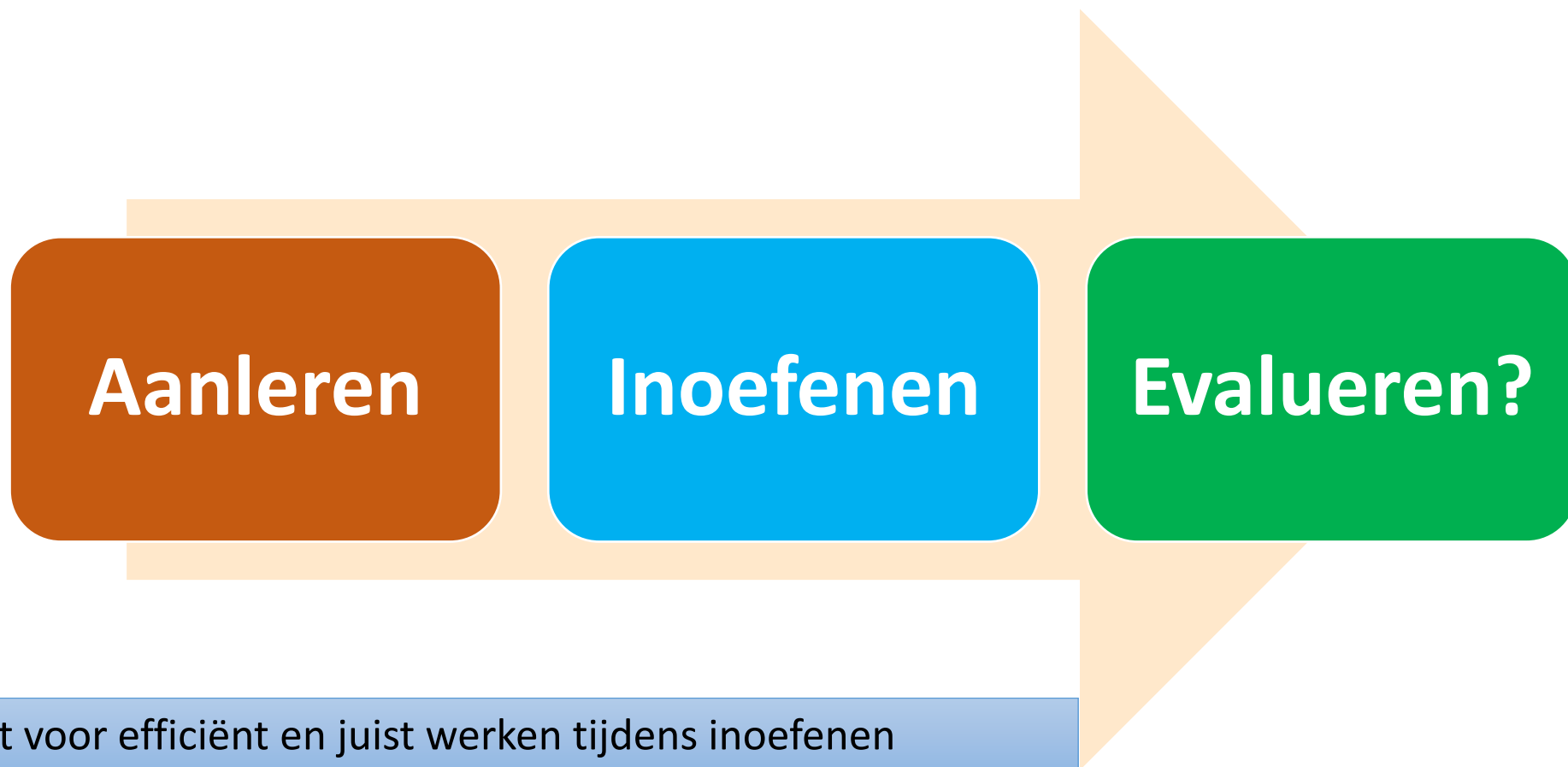
📞 0486 63 80 49

MAIL ▾

Implementatie

Lerende netwerken

Schrijf je zeker in via de volgende [link](#) op de vakkennieuwsbrief ICT Co 2^e/3^e graad: je leest hierin berichten rond het complementair leerplan ICT.

Einde van deze presentatie.

